

Felrajzolt könyvek III.: Füredi Tamás: Pentala
Kovács Kristóf (Sajnos Gergely, helyszínelő) avatóbeszéde

Füredi Tamás munkásságában hullámzó módon, de egyszerre vannak jelen egyedi tipográfiai megoldások és a táj, leginkább a mediterrán, Riviéra jellegű környezet plein air bemutatása, illetve mindezek ötvözete, ütköztetése. Műveinek mindent elsőprő ereje az alapformákra és alapszínekre való redukálásából fakad. Ezzel tulajdonképpen mindent elmondtam. Hiszen az én interpretációm nélkül is kivehető, hogy itt képeslapoknak álcázott tájképeket látunk. Valamely északi ország nem hivatalos üdvözlőlapjait, létező képek kollázsszerűen egymás mellé illesztett elemeit. Éppen ezért a nem látható dolgokra fókuszálnék. Hiszen egy képeslapnak két oldala van, de mi csak az egyiket látjuk. Mi olvasható rajtuk, és kik lehetnek a címzettek?

A találgatást kezdjük a falrajz címadó darabjával. Pentala a valóságban egy Helsinki közelében található sziget, hangzásra nagyon hasonlít Penteléhez. Ami Dunaújváros ősének számító falu rövidített elnevezése, ugyanis hivatalosan Dunapentelének hívták. Itt (vagyis Dunaújvárosban) született Tamás. Pentala szigetén pedig 2002 körül szaunázott, feltehetőleg. Az emlékek kikopnak, főleg ha nem jegyzik fel őket. Füredi úr bizonytalan abban, hogy valóban ez lett volna az a sziget, ahol vendéglátóival együtt szaunázott a finnországi kint tartózkodása alatt, de mi most ezt vegyük biztosnak. Tehát játszunk el azzal a gondolattal, hogy az itt látható lapot szüleinek küldte, amire ékes kézírásával, de szükséztlenül feljegyezte, hogy minden a lehető legjobb. Tovább folytatva íme egy másik lap, amit akár én is küldhettem volna a családomnak. Mivel tizenhat évesen 10 napot töltöttem Kontiolahtiban, Helsinkitől mintegy 8 órás buszútra lévő településen, hol egy kedves családnak köszönhetően megismerhettem a finn táj téli szépségeit. Ebből fakadóan girbegurba írásommal rávéstem – persze csak gondolatban – erre a lapra a kint töltött idő alatt átélte: szaunázások, hóban és lékben fürdés, motoros szánózás, síelés, sífutás vagy fakutyázás élményeit, emlékeit. A kinti hideg és a benti meleg kontrasztját. A "New Jazz From Finland" feliratú üdvözlőlap a Budapest Music Centernek címezve kerülhetett postára. Amiben Tamás és felesége Gábi arra kérték a szervezőket, hogy sűrűbben hívják meg a *Superposition* nevű finn jazz zenekart vagy ahhoz hasonló bandákat az Opus Jazz Clubba, mivel tavaly októberben voltak az együttes koncertjén és nagyon tetszett nekik.

Itt meg is állnék. A többi képeslap feltételezett történetét, mindenki képzeletére bízom.

Az előbbiektől független az jutott még eszembe, hogy vajon milyen párhuzamot lehet – ha egyáltalán lehet – vonni Füredi itt látható rajza, illetve Hajas Tibor *Utcára a mondanivalóval!* (*Levél a barátomnak Párizsba*) című köztéri akciója között. A fotódokumentációból ismert 1975-ös művében Hajas az utca falára írta fel mindazt, amit barátjának szeretett volna elküldeni egy levelezőlapon. Túl a mű erős és meghatározó politikai töltetén, ami a jelen alkotásban egyáltalán nem található. Ha nagyon elvontan és konceptuális szemüvegen keresztül szeretném szemlélni, akkor valahol tekinthetjük ezt a rajzot a Hajas mű parafrázisának.

Az lenne az igazán szép és méltó, ha egy üveg pezsgő és a fal csörömpölő találkozásával zárulna ez a falavató. Számos oka van, hogy ez most miért nem történik meg. Ugyanakkor arra kérek mindenkit legyen kedves képzelje el ezt a zajos, ünnepélyes folyamatot.

Näyttelyn avajaiset!

Kovács Kristóf (Sajnos Gergely, helyszínelő) avatóbeszéde elhangzott 2024. március 20-án
Füredi Tamás: Pentala című munkájának avatásán a Néprajzi Múzeum Etknow könyvesbolt
előtti terében. A projekt ötletgazdája és felelőse: Gellér Judit